

Rep.Nr. 2007/478

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 26 FEBRUARI 2007.

5DE KAMER

Arbeidsongeval
Op tegenspraak
Definitief + Verzending naar de Arbeidrechtbank te
Brussel

In de zaak:

B

Appellant, verschijnend in persoon en
bijgestaan door Mr S. DECAVELE loco Mr. F.
BUSSCHAERT, advocaat te Kortrijk.

Tegen:

MENSURA, (voorheen Gemeenschappelijke Kas
ASSUBEL Arbeidsongevallen), met
maatschappelijke zetel gevestigd te 1000
BRUSSEL, Zaterdagplein 1.

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mr S.
PETEN, advocaat te Brussel.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van de rechtspleging, meer bepaald :

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de kamer van de Arbeidsrechtbank te Brussel d.d. 26 juli 2005;
- het verzoekschrift in hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel d.d. 19 december 2005;
- de besluiten van de partijen;

Gehoord de partijen in hun middelen en verdediging ter openbare terechtzitting van 22 januari 2007 waarna de debatten gesloten werden.

Gelet op de neergelegde stukken.

★

★

★

Feiten en procedurevoorgaanden

De heer B was in dienst van de verzekerde van Mensura.

De heer E werd het slachtoffer van een arbeidsongeval op 25 juni 2001 met name "tijdens het afgaan van een trap, met een been uitgegleden en van de trap gevallen". Hij gleed uit en viel op de linkerbips achterzijde linkerdijs. Hij kon onmiddellijk rechtstaan en werkte de arbeidsdag verder.

De ongevalsaangifte verwijst naar letsels ter hoogte van bekken en heupen. De medische attesten van de eerste vaststelling verwijzen naar een hematoom ter hoogte van de linkerheup of linkerbil.

Op 25 juni 2001 wordt er een RX linkerheup en bekken verricht met de vaststelling dat deze normaal zijn. Op 16 juli 2001 wordt een radiografie verricht van de linkerheup en een echografie linkergluteus

waarbij geen duidelijke afwijkingen vastgesteld worden.

Mensura heeft de feiten als arbeidsongeval aanvaard en heeft de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid van 26 juni 2001 tot 17 juli 2001 ten laste genomen.

De heer B hervat het werk op 18 juli 2001.

De heer B is niet betwist dat op 16 oktober 2001 de heer B een rugblokkade had bij het buitenzetten van de vuilzak bij hem thuis. Een RX van 17.10.2001 vermeldt geen tekenen van chronische discopathie L5-S1, L4-L5 en geen duidelijke post-traumatische afwijkingen. Op 22 november 2001 wordt bij NMR een discusbulging L4-L4 en L5-S1 vastgesteld evenals vroegtijdige facetarthrose L4-L4 en L5-S1 (zie attest Dr De Kock raadgevend geneesheer van appellant die zich voornamelijk bij zijn advies baseert op het medisch attest van Dr Jespers). Een NMR van 2.4.2002 en een CT lumbale wervelzuil van 17.06.2002 stellen een paramediane hernia rechtszijdig L5 -S1 Hospitalisatie wegens discectomie op 2 oktober 2002 vast.

De heer B vordert dat wordt gezegd voor recht dat de arbeidsongeschiktheid vanaf 16 oktober 2001 wegens hervat in oorzakelijk verband staat met het erkende arbeidsongeval van 25 juni 2001.

Mensura maakt voorbehoud voor de ten laste neming van de nieuwe periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid vanaf 16 oktober 2001 doch blijft verder uitbetalingen verrichten tot 6 juni 2002.

De heer B gaat over tot dagvaarding en vordert de aanstelling van een geneesheer-deskundige met de gebruikelijke opdracht.

Mensura meent dat de plotse gebeurtenis niet is bewezen aangezien er geen rechtstreekse getuigen waren en het weinig geloofwaardig is dat de heer B van de trap zou zijn gevallen. Volgens Mensura zijn er tegenstrijdigheden; met name R bevestigt niet op de hoogte te zijn gebracht op het moment zelf van het ongeval doch slechts op het einde van de dag; de heer B heeft ook nooit gewag gemaakt van enige pijn ter hoogte van de rug; bij tegenvordering en aangezien zij het arbeidsongeval in haar geheel betwist, vordert zij terugbetaling van de door haar reeds uitgekeerde bedragen sedert 25 juli 2001 ten belope van € 9.000,49.

De Arbeidsrechtbank verklaart de hoofdvordering ontvankelijk; en zij zegt voor recht dat het ongeval, overkomen aan de heer B op 25 juni 2001, een arbeidsongeval is in de zin van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971; zegt voor recht dat de arbeidsongeschiktheid vanaf 16 oktober 2001 omwille van lage rugpijn, niet in causaal verband staat met het arbeidsongeval van 25 juni 2001; alvorens recht te doen wordt Dr Parmentier aangesteld met de opdracht de gevolgen van het arbeidsongeval van 25 juni 2001 te bepalen ingevolge de bekken- en heupklachten.

De Arbeidsrechtbank stelt dat de heer F het bewijs levert van bestaan van arbeidsongeval op 25 juni 2001. Wat de rugklachten betreft die aanleiding geven tot de arbeidsongeschiktheid vanaf 16 oktober 2001 stelde de Arbeidsrechtbank dat deze niet het gevolg kan zijn van het arbeidsongeval van 25 juni 2001 aangezien de heer B naar aanleiding van het voorval van 25 juni 2001 geen enkele melding heeft gemaakt van rugklachten; de ongevalaangifte verwijst naar letsels ter hoogte van bekken en heupen; evenals de medische attesten die verwijzen naar een hematoom op de linkerbil of -heup; de ruglast en de periode van tijdelijke werkonbekwaamheid vanaf 16 oktober 2001 kunnen geen gevolg zijn van het arbeidsongeval maar zijn wel het gevolg van een ongeval van het privé-leven aangezien niet wordt betwist dat de heer F een rugblokkade opliep op 16 oktober 2001 wanneer hij zijn vuilbak buitenzette.

De tegenvordering wordt naar de bijzonder rol verzonden voor verdere instaatstelling.

De kosten van het geding worden aangehouden.

★

★

★

Beroepsgriev

De eerste rechter is te ver gegaan waar zij zelf overgaat tot het interpreteren van medische attesten en door te stellen dat er geen causaal verband is tussen de rugproblemen en het arbeidsongeval van 25 juni 2001. Bij het opmaken van de oorspronkelijke medische attesten was er nog geen sprake van

gevolgen voor de rug en er werd op dat ogenblik dan ook geen onderzoek gevoerd. Het is pas enige maanden nadien gebleken dat er ook gevolgen waren voor de rug. Bijgevolg verzoekt appellant de opdracht van de deskundige uit te breiden en eveneens de gevolgen van het arbeidsongeval naar het herval en de arbeidsongeschiktheid vanaf 16 oktober 2001 vast te stellen.

Geïntimeerde verzoekt het vonnis in al zijn onderdelen te bevestigen.

★

★

★

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Er wordt geen betekening van het bestreden vonnis overgelegd.

Het verzoekschrift is regelmatig naar vorm en werd ingesteld binnen de daartoe wettelijk bepaalde termijn, wat overigens niet wordt betwist. Het is derhalve ontvankelijk.

★

★

★

Ten gronde

Het bewijs van de plotse gebeurtenis, kan worden geleverd door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, evenals door ernstige en met elkaar overeenstemmende vermoedens.

De feitenrechter oordeelt hierover soeverein.

In deze zaak zijn er voldoende ernstige en met elkaar overeenstemmende vermoedens dewelke het bewijs van de plotse gebeurtenis opleveren, met name op 25 juni 2001 : de verklaring van de heer B , het verwittigen op het einde van de werkdag van de plantmanager en ook van een werkmakker, evenals het bezoek aan de spoed AZ VUB in het begin van de

vooravond (18u39) waar een hematoom linkerbil werd vastgesteld (2 medische attesten van 25 juni 2001 en 3 juli 2001 tonen een letsel aan met name een hematoom op de linkerbil en -heup) dewelke door de val kunnen veroorzaakt zijn.

Het feit dat de werkmakker het gesprek met de heer B. op een later ogenblik situeert houdt geen tegenstrijdigheid in van de plotse gebeurtenis aangezien, nog voor het werk werd verlaten, de val werd gesignaleerd en onmiddellijk na het werk naar een arts werd gegaan dewelke een letsel vaststelt met name hematoom linkerbil. De plotse gebeurtenis kan het vastgestelde letsel veroorzaakt hebben. Dit bewijs van plotse gebeurtenis wordt niet ontkracht door het feit dat er geen rechtstreekse getuigen waren van het ongeval.

Op grond van het vermoeden van artikel 9 AOW wordt vermoed dat het letsel van hematoom werd veroorzaakt door de plotse gebeurtenis. Geïntimeerde betwist dit overigens niet ernstig.

Essentie in deze zaak is de vraag of het rugletsel zijnde een rugblokkade (gevolgd door een hernia en later door een operatie) vastgesteld op 16 oktober 2001 optredend bij het buitenzetten van een vuilzak bij hem thuis, nog een letsel is dat het gevolg is van de plotse gebeurtenis van 25 juni 2001 zijnde "tijdens het afgaan van de trap met één been uitgegleden en van trap gevallen."

Artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 bepaalt dat wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden benevens het bestaan van een letsel, een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed wordt door een ongeval te zijn veroorzaakt. Als de werknemer het bestaan van een dergelijke plotselinge gebeurtenis en van een letsel aantoonst, staat het de werkgever vrij het vermoeden om te keren door aan te tonen dat dit letsel niet door die gebeurtenis is veroorzaakt.

Het wettelijk vermoeden van oorzakelijk verband tussen het ongeval en het letsel, zoals bepaald in art. 9 Arbeidsongevallenwet, vereist niet dat het letsel plotseling optreedt of dat het optreden van de plotse gebeurtenis en het letsel samenvallen.

Het Hof van Cassatie besliste in een arrest van 12 februari 1990 (RW 89-90,1462) dat de rechter het vermoeden van artikel 9 niet terzijde kan stellen op de enkele grond dat er een te lange tijd verlopen is

tussen de gebeurtenis (1 augustus 1984, omdraaien van een zware persoon) en het letsel (25 oktober 1984 discus hernia met verlamming).

Het Hof van Cassatie besliste eveneens in een arrest van 29 november 1993 (RW 93-94,1457) dat het door artikel 9 gevestigde vermoeden van causaliteit tussen de plotse gebeurtenis en het door de getroffen aangewezen letsel niet terzijde kan worden geschoven op de enkele grond dat een later letsel zich voordoet na een eerste letsel dat bij het ongeval werd vastgesteld (tussen beide letsels zijnde respectievelijk een knieletsel nadien een kraakbeenletsel lag een tijdspanne van vier jaar en acht maanden).

In deze zaak wordt door appellant ingeroepen dat hij reeds onmiddellijk na het arbeidsongeval van 25 juni 2001 rugpijn kreeg (zie attest van zijn behandelend orthopedist Dr Jaspers) met 3 maanden later een rugblokkade, (en later een discushernia) en dat een rugletsel niet werd ontdekt onmiddellijk na het ongeval aangezien er alleen een RX werd gemaakt van heup en bekken.

Een deskundige kan dit nagaan.

Wat echter voornamelijk belangrijk is, is dat een rugletsel werd vastgesteld 3 maanden na de plotse gebeurtenis en dat dit rugletsel kan zijn veroorzaakt door de plotse gebeurtenis. Het vermoeden van artikel 9 AOW is van toepassing. Dit vermoeden kan wel worden weerlegd en de in het dispositief vermelde vragen worden aan de deskundige gesteld.

Dit vermoeden is niet weerlegd wanneer het bewijs is geleverd dat andere oorzaken hebben bijgedragen tot het veroorzaken van dit letsel. In het mechanisme van de Arbeidsongevallenwet volstaat het dat de gebeurtenis minstens gedeeltelijk de oorzaak is van het letsel, met name dat de gebeurtenis het letsel heeft doen ontstaan, zelfs indien andere oorzaken ertoe hebben bijgedragen het letsel te veroorzaken.

Het vermoeden van artikel 9 AOW wordt op zich niet weerlegd door de enkele omstandigheid dat de rugblokkade zich voordeed onmiddellijk na het thuis buitenzetten van de vuilbakken. Een rugletsel, waarvan de rugblokkade een verergering zou kunnen zijn, kan veroorzaakt geweest zijn door de plotse gebeurtenis. Zo kan, ook ten gevolge van een reeds voorafbestaande gebeurtenis een rugletsel door een plotse gebeurtenis tijdelijk verergerd of aangewak-

kerd worden waarna het opnieuw voor eigen rekening en volledig zelfstandig verder evolueert. Het is ook mogelijk dat de rugblokkade het uitsluitend gevolg is van een voorafbestaande toestand, waar de plotse gebeurtenis volledig vreemd aan is. Dit moet dan in het kader van het deskundig onderzoek worden bewezen met de hoogste graad aan medische waarschijnlijkheid.

De verzekeraar kan het vermoeden van artikel 9 AOW weerleggen wanneer door een medisch deskundige, een geneesheer, met grote mate van medische waarschijnlijkheid wordt vastgesteld dat de rugblokkade (en latere discus hernia) geen letsel is, of geen gevolg van een letsel is voortvloeiend uit de plotse gebeurtenis.

Wanneer de deskundige dit niet met grote mate van medische waarschijnlijkheid kan vaststellen dan geldt het vermoeden van artikel 9 AOW dat in geval van twijfel deze speelt in het voordeel van het slachtoffer en de verzekeraar toch het letsel van lumbago, of discus hernia zal moeten vergoeden.

De opdracht van de deskundige dient dan in eerste instantie te blijven bestaan doch tevens ook te worden uitgebreid op grond van de rugblokkade van 16.10.2001 zoals hieronder uiteengezet.

★

★

★

OM DEZE REDENEN :

Het Arbeidshof,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Recht sprekend op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond als volgt :

Verzoekt de deskundige, benevens de in het bestreden vonnis vermelde deskundige opdracht :

Na te gaan of met hoge graad van medische waarschijnlijkheid kan worden gesteld dat de bij de heer B gediagnosticeerde rugblokkade van 16 oktober 2001, gevolgd door discus hernia en operatief ingrijpen, niet veroorzaakt werd door de plotse gebeurtenis, waarbij de heer B "tijdens het afgaan van de trap met één been uitgegleden is en van treden van de trap gevallen" , dan wel of deze in oktober vastgestelde rugblokkade, gevolgd door discus hernia en operatief ingrijpen, het uitsluitende gevolg is van een voorafbestaande toestand, zonder enig verband welkdanig ook met de plotse gebeurtenis, dan wel of de rugblokkade , gevolgd door discus hernia en operatief ingrijpen) een tijdelijke verergering is van een letsel of gevolg van een letsel, voortvloeiend uit de plotse gebeurtenis dewelke na verloop van tijd voor eigen rekening en zonder enig verband nog met de plotse gebeurtenis verder evolueert;

Na beantwoording van deze vragen, de in causaal verband (zelfs partieel in causaal verband) staande letsels te beschrijven en hierop de oorspronkelijke door de eerste rechter gegeven opdracht toe te passen met betrekking tot de tijdelijke arbeidsongeschiktheid (in functie van het op 25 juni 2001 uigeoefende beroep) de consolidatiedatum en de blijvende arbeidsongeschiktheid (in functie van de alle beroepen in loondienst dewelke betrokkene nog in staat is uit te oefenen vanaf de consolidatie , dit beoordelend aan de hand van zijn fysieke ongeschiktheid maar eveneens aan de hand van zijn leeftijd aanpassingsvermogen en omscholingsmogelijkheid en middels het geven van een opsomming van de genoten vorming en beroepsverleden van betrokkene);

Verwijst de zaak op grond van artikel 1068 lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek naar de Arbeidsrechtbank van Brussel;

Legt de kosten van het hoger beroep ten laste van geïntimeerde;

Deze kosten werden tot op heden door geen der partijen begroot;

Aldus gewezen en uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 26 februari 2007, waar aanwezig waren :

Mevr. B. CEULEMANS : Raadsheer.

De Heren :

E. MAGNUS : Raadsheer in sociale zaken
als werkgever,

H. SILON : Raadsheer in sociale zaken
als werknemer-arbeider,

D. DE RAEDT : Griffier,

E. MAGNUS,

H. SILON,

D. DE RAEDT,

B. CEULEMANS,